

Sygn. akt III PK 70/19

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko J. D.

o premię,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 28 maja 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O.

z dnia 15 listopada 2018 r., sygn. akt V Pa (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1350 zł (tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 listopada 2018 r., sygn. akt V Pa (...) Sąd Okręgowy w O. na skutek apelacji pozwanej J. D. od wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 18 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV P (...) w sprawie o premię z powództwa M. K. – zmienił zaskarżony wyrok w pkt I w ten sposób, że wskazaną tam kwotę 14.132,17 zł zastąpił kwotą 11.805,95 zł, w pkt II apelację oddalił oraz w pkt III zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Rozpoznając odwołanie strony powodowej, Sąd pierwszej instancji uznał za bezsporne, że powoda i pozwaną łączyła umowa o pracę oraz fakt przysługujących powodowi premii w określonych w wyroku tego Sądu kwotach. Tenże fakt, w ocenie Sądu nie stanowił przedmiotu sporu zważywszy na okoliczność, iż powód ograniczył powództwo co do wskazanych kwot z uwagi na uregulowanie przez pozwaną zaległych składek oraz części zaległej premii regulaminowej za maj 2013 r. Istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia czy wskazane w wyroku Sądu pierwszej instancji kwoty zostały przez pracodawcę wypłacone. Zdaniem tego Sądu, strona pozwana w toku postępowania nie wykazała, że powód otrzymał należne mu premie, których zapłaty dochodził w przedmiotowym postępowaniu. Sąd twierdzi, że stan faktyczny w tejże sprawie został ustalony na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony, które nie zostały ani skutecznie zakwestionowane, ani skutecznie podważone. Ponadto ustalenia faktyczne Sąd poczynił w oparciu o zeznania powoda oraz świadków.

Sąd Okręgowy orzekł, że apelacja była zasadna jedynie w zakresie wskazanym w wyroku Sądu Rejonowego w O. W wyroku zapadłym na skutek apelacji Sąd Okręgowy potwierdził fakt istnienia pomiędzy powodem a pozwanym umowy o pracę oraz, że spór w sprawie sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy kwoty dochodzone przez powoda od pozwanego zostały mu wypłacone. W uzasadnieniu skarżonego orzeczenia, Sąd Okręgowy w O. stwierdza, że strona pozwana nie dysponowała dokumentacją potwierdzającą wypłatę powodowi dochodzonych kwot. W oparciu o materiał dowodowy Sąd drugiej instancji stwierdził, że zasadnie Sąd pierwszej instancji nie dał wiary pozwanej jakoby wypłaciła powodowi należne premie za sporne okresy w gotówce do ręki. Apelacja strony pozwanej podlegała uwzględnieniu w zakresie kwoty 2.326,22 zł, co do której Sąd pierwszej instancji przeoczył cofnięcie powództwa ze zrzeczeniem się roszczenia z powodu wypłaty tejże kwoty powodowi.

Powyższy wyrok zaskarżyła w całości skargą kasacyjną pozwana, zarzucając wyrokowi Sądu drugiej instancji naruszenie przepisów postępowania - art. 382 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. poprzez pominięcie ustaleń faktycznych, co do faktów wynikających z dowodów (wyciąg z firmowego rachunku bankowego oraz płyta DVD, korespondencja mailowa

między stronami); art. 378 § 2 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie odniesienia się przez Sąd drugiej instancji do zarzutów apelacyjnych pozwanej odnośnie naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisów postępowania, a to art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c., poprzez niepoczynienie przez Sąd Rejonowy rozważań co do wiarygodności korespondencji mailowej pomiędzy stronami. Ponadto zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie przepisów prawa materialnego, a to: art. 78 § 1 k.p., art. 77² § 1 k.p. w związku z art. 78 § 2 k.p., art. 94 pkt 5 k.p., art. 94 pkt 9a k.p., a także art. 86 § 1, § 2 i § 3 k.p., które z uwagi na brak ustalenia przez Sąd drugiej instancji pełnego stanu faktycznego zostały niewłaściwie zastosowane, co w rezultacie wpłynęło na treść zaskarżonego wyroku oraz art. 65 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p., poprzez niedokonanie przez Sąd drugiej instancji wykładni oświadczenia woli powoda w przedmiocie zmiany sposobu wypłacania powodowi przez pozwaną premii regulaminowych opiewających na wyższe kwoty pieniężne.

W związku z powyższym skarżąca wnosi o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania i postępowania wywołanego skargą kasacyjną oraz zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym, w tym opłaty sądowej od skargi kasacyjnej oraz wynagrodzenia pełnomocnika z tytułu zastępstwa procesowego według norm przepisanych w stawce minimalnej. Strona skarżąca wnosi o przyjęcie przedmiotowej skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pismem z dnia 15 marca 2019 r. powód odpowiedział na skargę kasacyjną strony pozwanej. Jednocześnie wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej oraz obciążenie pozwanej obowiązkiem zwrotu powodowi kosztów postępowania z uwzględnieniem kosztów wynagrodzenia radcy prawnego powoda według norm przepisanych. Odnosząc się do argumentów skargi kasacyjnej, powód stwierdził, że zebrana w sprawie dokumentacja może jedynie stanowić dowód, że pozwana dokonywała wypłat z rachunku bankowego, ale środki z tego rachunku nie trafiały do strony powodowej. Korespondencja mailowa również na taką okoliczność nie wskazuje. Okoliczność bowiem, że pomiędzy stronami miało dochodzić do jakichś rozliczeń, co do których strony umawiały się mailowo, nie może wskazywać na to,

że strony umówiły się na gotówkową formę wypłaty wynagrodzeń. W ocenie powoda, w żadnym wypadku nie prowadzi to do ustalenia, że powód rzeczywiście otrzymał od pozwanej jakiegokolwiek wypłaty, które można byłoby zaliczyć na poczet dochodzonych roszczeń.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi, to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437). Skarżący powinien dokonać wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638). Należy przede

wszystkim zauważyć, że uzasadnienie skargi kasacyjnej w istocie zmierza do zakwestionowania oceny prawnej poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych oraz dowodów, w szczególności z dokumentów, nośnika danych informatycznych oraz świadków, jak również zeznań. powoda. Natomiast stosownie do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., III PK 73/11, w razie wskazania tej przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W sytuacji, gdy skarga kasacyjna ogranicza się tylko do zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie wskazując na inne naruszenia prawa, jest ona niedopuszczalna jako nieoparta na ustawowej podstawie. Argumenty na rzecz oczywistości skargi kasacyjnej mogą, a nawet powinny utożsamiać się z zarzutami ujętymi w jej podstawach, lecz niedopuszczalne jest ich formułowanie przez wyrażenie braku aprobaty dla ocen mających charakter ustaleń w konkretnym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2018 r., I UK 191/17).

Ponadto należy wskazać, że zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. może usprawiedliwiać podstawę kasacyjną naruszenia przepisów postępowania wyjątkowo wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie posiada wszystkich koniecznych elementów lub zawiera braki uniemożliwiające przeprowadzenie jego kontroli kasacyjnej (wyrok Sądu Najwyższego V CSK 155/18 z dnia 11 lipca 2019 r.). W sytuacji, gdy sąd drugiej instancji nie uzupełnia postępowania dowodowego ani, po rozważeniu zarzutów apelacyjnych, nie znajduje podstaw do zakwestionowania oceny dowodów i ustaleń faktycznych orzeczenia pierwszoinstancyjnego, może te ustalenia przyjąć za podstawę faktyczną swojego rozstrzygnięcia. Wystarczające jest wówczas, by stanowisko to znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu orzeczenia sądu

odwoławczego (wyrok Sądu Najwyższego III PK 73/18 z dnia 4 czerwca 2019 r.). Zarówno art. 378 § 1 k.p.c., jak i art. 328 § 2 k.p.c. nie dotyka problematyki dotyczącej oceny dowodów. Przeciwniej konkluzji nie można wyprowadzić ze zwrotu "w granicach apelacji". Funkcją art. 378 § 1 k.p.c. jest określenie granic rozpoznania sprawy przez sąd drugiej instancji, a nie kierunek i reguły, wedle których mają zostać ocenione dowody. *Ratio legis* art. 328 § 2 k.p.c. sprawozda się natomiast do sprawozdania stanowiska sądu. Chodzi zatem o przedstawienie, które fakty uznano za udowodnione, a także wskazanie dowodów, na których się oparto i podanie przyczyn, dla których innym odmówiono wiarygodności i mocy dowodowej. Przepis nie określa jednak reguł tego procesu poznawczego. Niezależnie od tego trzeba wskazać, że skarga kasacyjna jest środkiem odwoławczym skierowanym przeciwko orzeczeniu sądu drugiej instancji. Niedopuszczalne jest zatem kierowanie zarzutów w stosunku do działań sądu pierwszej instancji (wyrok Sądu Najwyższego I PK 16/18 z dnia 16 października 2018 r.).

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398 § 2 k.p.c., odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w pkt II Sąd Najwyższy oparł o art. 98 k.p.c. w związku z § 2 pkt. 5 w związku z § 9 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265), i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.350,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.